

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

TILRETTELAGTE AVHØR 2018

STATISTIKKNOTAT
02.04.2019

Om tilrettelagt avhør

Tilrettelagt avhør skal gjennomføres der hvor barn og andre særlig sårbare fornærmede og vitner avhøres om seksuallovbrudd, kjønnslemlestelse, mishandling i nære relasjoner, kroppsskade og drap. Det kan også gjennomføres tilrettelagt avhør i saker som omhandler andre typer straffbare forhold.

Tilrettelagt avhør gjennomføres etter reglene i straffeprosessloven § 239 flg. Avhengig av ulike kriterier skal avhøret som hovedregel gjennomføres innen 1-3 uker. Fristen regnes fra tidspunktet for anmeldelse eller når politiet av andre grunner har rimelig grunn til å undersøke om det foreligger straffbart forhold.

Datagrunnlag/ begrepsavklaring

Politidistriktene rapporterte i 2018 månedlig informasjon om avhør gjennomført i forutgående måned. Årsrapporten er basert på en kombinasjon av uttrekk fra politiets register og manuell rapportering fra politidistriktene.

Antall dager det tok å få gjennomført avhøret er beregnet fra tidspunktet forholdet ble anmeldt¹ til avhøret er gjennomført. Det påpekes at det ved beregning av prosentandeler kan forekomme at totalsummen ikke blir 100 prosent på grunn av avrunding.

I notatet ses det på måloppnåelse for *førstegangsavhør*.

Det kan være unøyaktigheter i tallmaterialet da statistikkverktøyet er under utvikling og tallmaterialet delvis er basert på skjønnsmessige vurderinger og manuelle rapporteringer.

---

¹ I noen av sakene er tidspunktet satt til når politiet ble kjent med at det er et vitne i saken som skal avhøres ved tilrettelagt avhør.

1. Hovedresultater

I 2018 ble det gjennomført 5 190 førstegangsavhør, hvorav 51 prosent ble gjennomført innenfor frist. Ekskluderes avhør hvor forhold utenfor politiets kontroll har ført til forsinkelse, ble 57 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. 78 prosent av avhørene i 2018 ble gjennomført innen 30 dager.

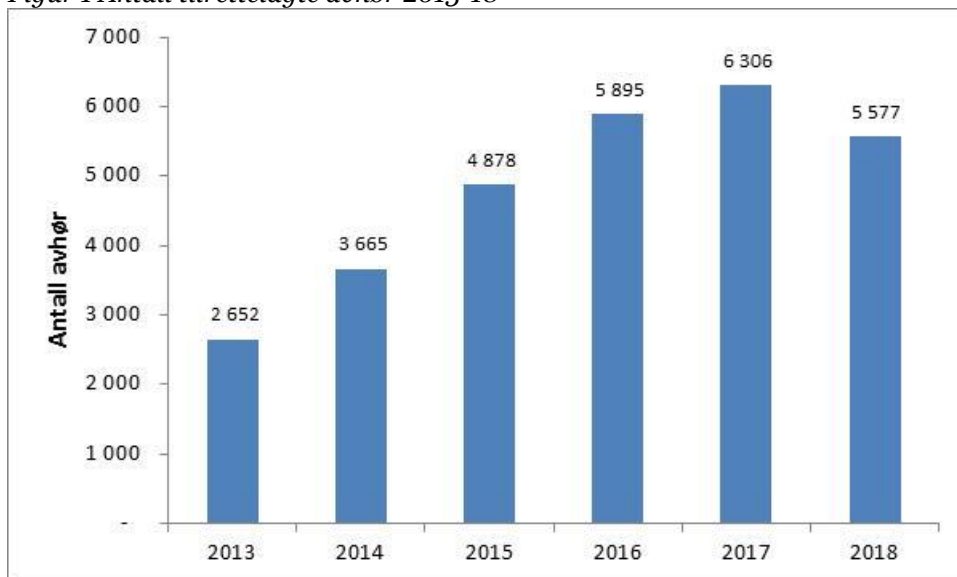
I 2018 var 36 prosent av avhørene tatt i saker som omhandlet seksuallovbrudd, 61 prosent av avhørene var i saker som omhandlet vold, mens 4 prosent av sakene omhandlet andre typer straffbare forhold.

For de avhørene i 2018 som ikke ble gjennomført innen frist, er kapasitets- eller ressursmangel hovedårsak i 57 prosent av tilfellene. Hensynet til barnets beste og ferie er oppgitt som hovedårsak i henholdsvis 12 og 8 prosent av tilfellene.

2. Antall og andel avhør innenfor frist

Siden 2013 har det vært en betydelig økning av tilrettelagte avhør. Hvis man tar med supplerende avhør ble det i 2018 gjennomført 5 577 avhør. Dette er en nedgang på 11,6 prosent i forhold til 2017 og en økning på 110 prosent i forhold til 2013, jf. figur 1. I 2018 ble det, i tillegg til 5 190 førstegangsavhør, gjennomført 387 supplerende avhør. Det bemerkes at statistikkgrunnlaget fra perioden frem til 1. oktober 2015 ikke har samme kvalitet som i dag, og det er derfor noe usikkerhet knyttet til tallmaterialet for 2013–2015.

Figur 1 Antall tilrettelagte avhør 2013-18

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

51 prosent av de 5 190 førstegangsavhørene i 2018 er gjennomført innenfor frist. Andelen førstegangsavhør som er gjennomført innenfor frist har variert fra måned til måned, jf. figur 2.

Figur 2 Andel gjennomførte førstegangsavhør innenfor frist per måned 2018

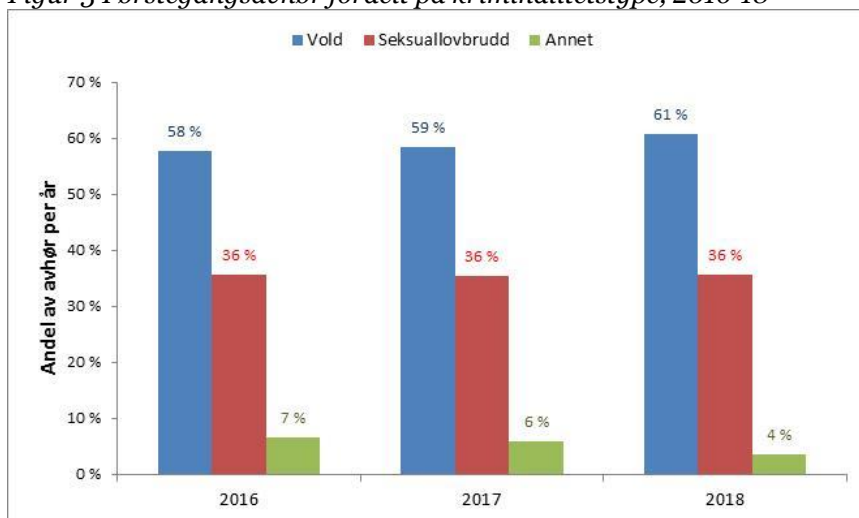
Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

*Dette omfatter eksempelvis avhør hvor fristbrudd skyldes at fornærmet eller vitne har vært på ferie, syk eller har vært bortreist på skoletur.

Gjennomsnittlig antall avhør per måned de siste 12 månedene er 433 førstegangsavhør. Høyest antall avhør ble gjennomført i januar 2018 med 539 avhør. Lavest antall avhør ble gjennomført i juli 2018 med 237 avhør.

Av avhørene gjennomført i 2018 var 36 prosent knyttet til seksuallovbrudd, 61 prosent knyttet til vold, og 4 prosent knyttet til andre typer straffbare forhold. 81 prosent av de avhørte var oppgitt å være fornærmet i saken, mens de resterende 19 prosent var vitner. Tilsvarende tall i 2017 var 79 og 21 prosent.

Figur 3 Førstegangsavhør fordelt på kriminalitetstype, 2016-18

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

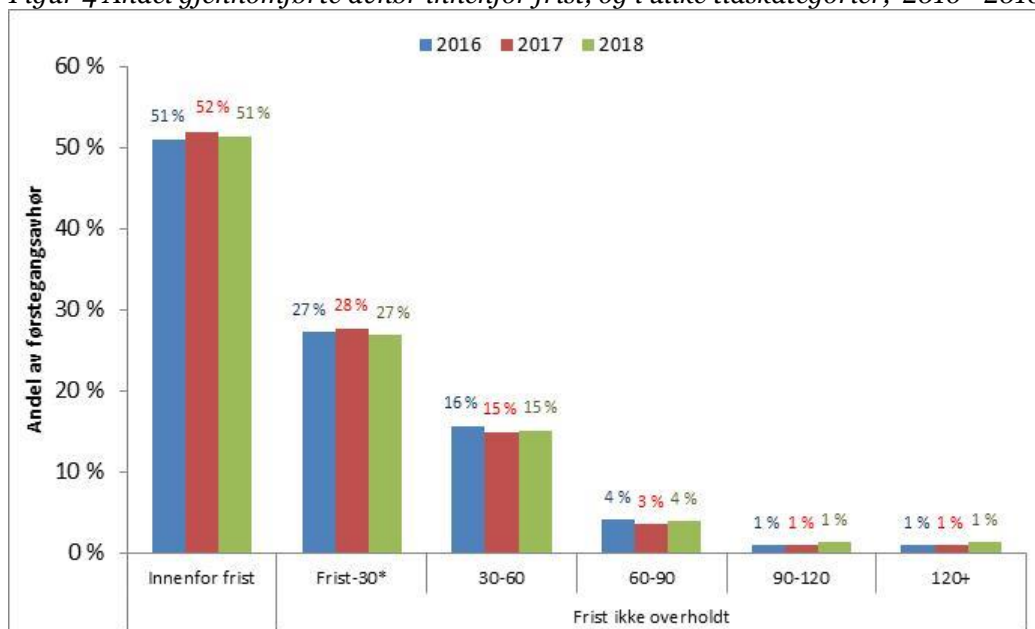
I avhørene som *ikke* ble gjennomført innenfor frist, er den innrapporterte hovedårsaken kapasitets- eller ressursmangel i 57 prosent av tilfellene. Dette gjelder særlig mangel på kapasitet hos avhører/avhørsleder, men også kapasitet

hos etterforsker og barnehusene. Det er imidlertid stor variasjon mellom de ulike barnehus og politidistrikt. Hensynet til barnets beste og ferie er oppgitt som hovedårsak i henholdsvis 12 og 8 prosent av tilfellene.

Ved flere avhør rapporteres det om forsinket behandlingstid på grunn av forhold rundt barnet som er utenfor politiets kontroll. Barnet kan eksempelvis ha vært på ferie, syk eller ha vært bortreist på skoletur. Ekskluderes avhørene hvor ulike forhold ved fornærmede eller vitne har medført fristbrudd, er 57 prosent av førstegangsavhørene i 2018 gjennomført innenfor frist.

Andelen førstegangsavhør gjennomført i løpet av 30 dager fra tidspunktet for anmeldelse, eller når politiet av andre grunner har rimelig grunn til å undersøke om det foreligger straffbart forhold, var i 2018 78 prosent. De to foregående årene var det tilsvarende tallet mellom 78 og 80 prosent. Andelen avhør gjennomført i de ulike fristkategoriene er gitt i figur 4.

Figur 4 Andel gjennomførte avhør innenfor frist, og i ulike tidskategorier, 2016–2018

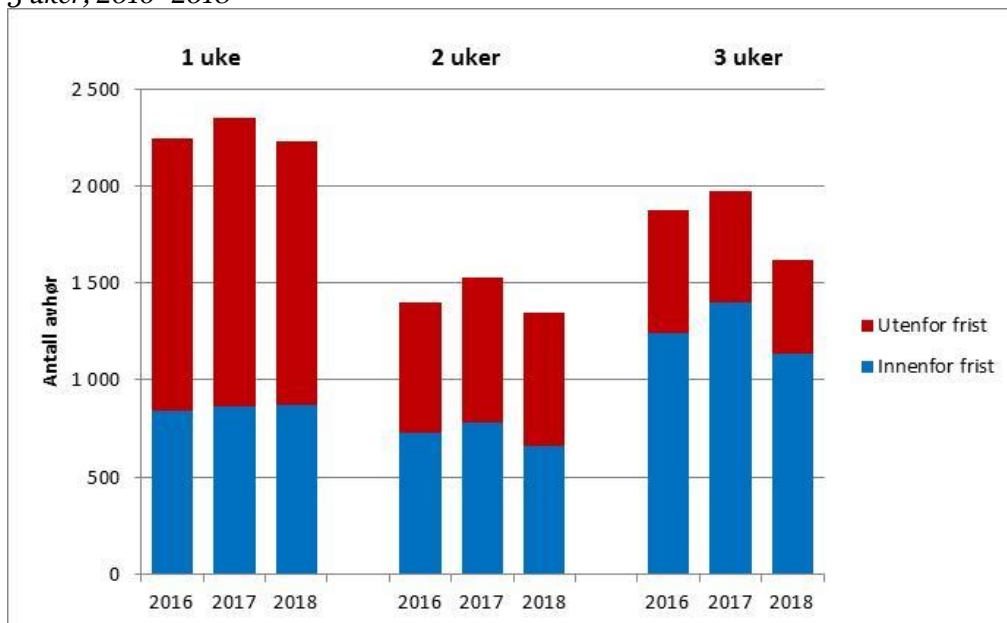
Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

*Dette gjelder tidsperioden mellom utløp av frist og 30 dager etter at forholdet ble anmeldt/avhørte kom inn i saken.

Avhengig av nærmere angitte lovpålagte vilkår skal avhøret være gjennomført innen 1-3 uker. I tillegg kan fristen forlenges med en uke hvis særlige grunner foreligger.² I 2018 hadde 43 prosent av førstegangsavhørene en frist på 1 uke, mens andelen på 2 og 3 uker var på henholdsvis 26 og 31 prosent. Nærmere beskrivelse av antall avhør og andel gjennomført innenfor frist er gitt i figur 5 og tabell 1.

² Nærmere omtalt i straffeprosessloven § 239.

Figur 5 Antall avhør avholdt innenfor og utenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, 2016–2018

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Tabell 1 Andel avhør gjennomført innenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, 2016- 2018

Frist	2016	2017	2018
1 uke	38 %	37 %	39 %
2 uker	52 %	51 %	49 %
3 uker	66 %	71 %	70 %

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene